

забезпечуючи зростання ефективності підприємницької діяльності, удосконалення системи управління, оптимізацію витрат і формування стійких конкурентних переваг.

Література

1. Що таке MRP система: ключові функції та переваги. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/mrp-sistemy-cto-eto-takoe> (дата звернення: 26.11.2025).
2. Що таке ERP і навіщо він потрібен? URL: <https://b-fin.tech/blog/what-is-erp> (дата звернення: 26.11.2025).
3. Офіційний сайт компанії IT-Enterprise. URL: <https://www.it.ua/> (дата звернення: 26.11.2025).
4. Азарова А. О., Юрчук Н. П., Нікіфорова Л. О., Шиян А. А. Інформаційні системи і технології. Частина 2: навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2024. 160 с

УДК 330.34:339.92(477)

Олександр КАЛІНІЧЕНКО, к.е.н., доц.

Полтавський державний аграрний університет, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Oleksandr KALINICHENKO, PhD, Docent, Assoc. Prof.

Poltava State Agrarian University, Ukraine

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF UKRAINE'S NATIONAL ECONOMY

У сучасних умовах інноваційного розвитку національної економіки адаптуються до нових глобальних викликів, зокрема до швидких темпів технологічних змін та трансформацій на ринках капіталу і праці. У цьому контексті держави прагнуть здобути конкурентні переваги, сприяючи розвитку нових технологій, створенню сприятливого середовища для інвестицій у науку й дослідження, а також інтенсивному розвитку інтелектуального потенціалу через освіту, науку та інноваційні підприємства.

Інновації є основним рушієм трансформацій у національній економіці, оскільки вони визначають не лише розвиток виробничих потужностей, а й структурні зміни, які впливають на конкурентоспроможність держави. Інновації сприяють впровадженню нових технологій, удосконаленню управлінських процесів, а також оптимізації використання наявних ресурсів, що, в свою чергу, дозволяє національній економіці досягати високих темпів розвитку. Інноваційні процеси створюють умови для формування нових ринків і галузей, що є важливим чинником забезпечення економічної стійкості та розвитку держави в умовах глобальної конкуренції.

Інноваційна економіка ґрунтується на впровадженні інновацій, безперервному технологічному удосконалюванні, виробництві та експортуванні високотехнологічних товарів (послуг) з високою доданою вартістю. Основою інноваційної економіки є новітні технології. Від інших видів економік її відрізняє те, що основну частину прибутку створює інтелект вчених, новаторів, розвиток інформаційної сфери, а не просте матеріальне виробництво, характерне для індустріальної економіки або висока концентрація фінансів, властива для капіталу [2, с. 10].

Інноваційний розвиток є невід'ємною частиною всіх сфер життєдіяльності суспільства і має особливе значення для підприємств, галузей та національної економіки,

оскільки забезпечує сталий прогрес, сприяє підвищенню ефективності та конкурентоспроможності. Інноваційний розвиток сприяє модернізації виробничих процесів, впровадженню високотехнологічних технологій, створенню нових робочих місць та покращенню рівня життя населення. Для деяких галузей інноваційний розвиток є ключовим чинником оптимізації наявних ресурсів, зниження витрат й підвищення екологічної стійкості. У свою чергу, для національних економік це призводить до диверсифікації секторів економіки, розширення експорту та зміцнення міжнародних позицій [4, с. 91].

Інноваційний розвиток в економічному контексті включає стимулювання економічного зростання, диверсифікацію економіки, створення інноваційної інфраструктури та впровадження нових технологій, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності та залученню інвестицій в наукові дослідження й розробки. Він також передбачає підвищення кваліфікації спеціалістів і має позитивний вплив на соціальну сферу та екологію [3, с. 469].

Поточний стан інноваційної діяльності в Україні не відповідає сучасним викликам постіндустріальних перетворень внаслідок сталого скорочення обсягів фінансування науково-технічної сфери, відсутності дієвої державної інноваційної політики та національної економіки [1, с. 11].

Наразі національна економіка України за технологічною структурою суттєво поступається країнам з високим рівнем розвитку. За технологічними укладами в структурі національної економіки України домінує IV технологічний уклад, притаманний для країн з високим рівнем розвитку 1930 – 90-х рр. XX ст. (кольорові метали, синтетичні матеріали, виробництво товарів тривалого використання, автомобілебудування); також залишається помітною присутність II технологічного укладу (залізничне будівництво та транспорт, вугільна промисловість, чорна металургія) і незначна частка V технологічного укладу (електронна, вимірювальна, оптиковолоконна техніка, програмне забезпечення, телекомунікації, роботобудівництво, інформаційні послуги) [7, с. 123–124].

Головними складовими VI технологічного укладу для національної економіки України на період до 2020 – 2025 рр. є: біотехнологія; медичні технології; оптоелектроніка; комп'ютери та телекомунікації; радіоелектроніка; гнучкі автоматизовані виробничі модулі; робототехніка; автоматичні транспортні пристрої; нові матеріали; аерокосмічні технології; озброєння; атомні технології [9, с. 118].

Основними напрямками економічних перетворень в Україні є досягнення стійкого і збалансованого розвитку на засадах розбудови багатосекторної соціально орієнтованої ринкової економіки, що базується на інноваційно-інвестиційній моделі, останніх здобутках науково-технічного прогресу, розширенні інформаційно-технологічного простору з урахуванням потреб постіндустріального суспільства [8, с. 11].

Інноваційний розвиток національної економіки України в умовах глобальних трансформацій вимагає впровадження цілісного міжсекторального механізму, що забезпечує ефективну взаємодію науково-дослідних установ, промислових підприємств, освітніх закладів і органів державного управління. Така взаємодія має базуватися на принципах стійкості, адаптивності та спроможності до оперативного реагування на виклики зовнішнього середовища. Досягнення довгострокової конкурентоспроможності передбачає запровадження системи стимулювання інноваційної активності через модернізацію виробничої та інфраструктурної бази, розвиток інструментів інвестиційної підтримки й активізацію наукоємного підприємництва [6, с. 17].

Інноваційний розвиток національної економіки України передбачає реалізацію таких ключових напрямів, як технологічне оновлення, яке включає впровадження новітніх технологій і модернізацію виробничих процесів, цифровізація бізнес-процесів, що забезпечує автоматизацію та підвищення ефективності підприємств, «зелені» інновації, спрямовані на скорочення негативного впливу на довкілля та раціональне використання природних ресурсів, а також інтеграція в світову економіку [5, с. 332–333].

Таким чином, в умовах швидких технологічних змін та глобальних викликів інноваційний розвиток є основним чинником трансформації національних економік України. Для досягнення значних результатів у цьому напрямі необхідно не лише активно впроваджувати інновації в стратегічно важливих галузях економіки, а й підтримувати модернізацію виробничої та інфраструктурної бази, стимулювати підприємства, орієнтовані на наукові розробки, та забезпечувати належне фінансування наукових досліджень. Необхідно сприяти інтеграції наукових досягнень у виробничі процеси та розвитку науково-технологічного потенціалу, що забезпечить стійке зростання та ефективну інтеграцію національної економіки України у світову економіку.

Література

1. Горбаченко С. А. Перспективи впровадження моделі інноваційного розвитку економіки України. *Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць*. 2021. № 1(76). С. 9–20.
2. Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія / Волощук Л. О., Масленніков Є. І., Кузнецов Е. А., Сафонов Ю. М., Філіппова С. В. та ін.; за ред. д.е.н., доц. Волощук Л. О., д.е.н., проф. Масленнікова Є. І. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. Вип. 4. 524 с.
3. Калініченко О. В. Зовнішні та внутрішні чинники інноваційного розвитку підприємств в Україні. *Бізнес-навігатор*. 2025. Випуск 3 (80). С. 467–476. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.80-79>.
4. Калініченко О. В. Інноваційний розвиток підприємств в Україні. Сталий розвиток підприємств в умовах сучасних економічних викликів: управлінські, ресурсні та безпекові аспекти: колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2024. С. 91–112. URL: <https://www.economics.in.ua/2024/12/28.html>.
5. Ліба Н. С., Турянчик Ю. В., Лендел М. М. Інноваційні стратегії розвитку бізнесу в умовах післявоєнного відновлення України: виклики інтеграції та роль підприємницької активності. *Сталий розвиток економіки*, 2025. № 2 (53). С. 329–334. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-45>.
6. Степаненко Н. О., Литвиненко А. В., Пивавар І. В. Інноваційний розвиток національної економіки в контексті глобальних економічних тенденцій. *Економіка і регіон*. 2025. № 2 (97). С. 13–20.
7. Федорова Ю. В. Перспективи інноваційного розвитку України: технологічні уклади. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 123–126.
8. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку України: монографія / Діба М. І., Юркевич О. М., Майорова Т. В., Власова І. В. та ін.; за ред. д.е.н., проф. Діби М. І. і к.е.н., доц. Юркевич О. М. К. : КНЕУ, 2013. 425 с.
9. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015 – 2020 роки) і довгостроковий (2020 – 2030 роки) часові горизонти / наук. керівник проекту акад. НАН України Згуровський М. З. / Міжнародна рада з науки (ICSU); Комітет із системного аналізу при Президії НАН України; Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»; Інститут прикладного системного аналізу НАН України і МОН України; Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 136 с.

УДК 330.34

Максим КЛИМЕНЧУК, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Олена БЕРЕСТЕЦЬКА, канд. екон. наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ABAS ERP ЯК ФАКТОР ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Maksym KLIMENCHUK, higher education applicant

Scientific supervisor: Olena BERESTETSKA, Ph.D., Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

IMPLEMENTATION OF ABAS ERP AS A FACTOR OF DIGITAL TRANSFORMATION OF ENTERPRISES

У сучасному світі цифровізація управлінських та бізнес-процесів стає ключовим чинником підвищення ефективності підприємств. ERP-системи (Enterprise Resource Planning) дозволяють інтегрувати всі основні процеси підприємства в єдину цифрову платформу, підвищуючи швидкість прийняття рішень, прозорість даних та економічну ефективність. Програма ABAS ERP є прикладом сучасного рішення, яке забезпечує комплексне управління ресурсами підприємства, включаючи фінанси, виробництво, логістику, продажі та закупівлі.

Впровадження ERP-системи ABAS сприяє інтеграції фінансових, виробничих і логістичних процесів, зменшуючи дублювання операцій та ризики помилок. За даними Gartner, підприємства, що застосовують ABAS ERP, зменшують витрати на 15-20% та скорочують час обробки замовлень на 25%, що підвищує загальну продуктивність компанії [1]. Система ABAS ERP також стимулює розвиток інноваційної культури в компанії, створюючи умови для ефективної взаємодії між відділами та оптимізації ресурсів. Це формує цифрові екосистеми, де співпрацюють люди, технології та процеси, що забезпечує конкурентоспроможність підприємства. ERP-система дозволяє використовувати дані для прогнозування попиту, планування виробництва, оптимізації запасів і контролю витрат, що важливо для адаптації до мінливих ринкових умов.

Переваги впровадження ABAS ERP включають: автоматизацію рутинних процесів; централізацію фінансової інформації та обліку; підвищення точності планування та звітності; швидкий доступ до аналітичних даних для управлінців; інтеграцію з мобільними та хмарними рішеннями.

Автоматизація та цифровізація бізнес-процесів за допомогою ABAS ERP змінюють структуру робочої сили та потребують підвищення кваліфікації персоналу. За даними звіту про глобальні ризики [2], близько 1 мільярда працівників у світі потребуватимуть нових навичок до 2030 року, щоб відповідати вимогам цифрової економіки.

Так, впровадження програми ABAS ERP стає необхідним кроком для підприємств, що прагнуть до цифрової трансформації, оптимізації бізнес-процесів та підвищення конкурентоспроможності на глобальному ринку. ERP-система не лише підвищує ефективність роботи підприємства, але й сприяє формуванню інноваційної культури та інтеграції цифрових технологій у всі бізнес-процеси.